

El relevo: crònica detallada d'uns anys difícils

Joan Pluma / Regidor de Cultura de l'Ajuntament de Girona. Va ser delegat al 35è Congrés del PSOE

Gonzálo López Alba és periodista i en els darrers 16 anys ha seguit el PSOE des de diferents mitjans de comunicació. És autor de *El relevo*. Crònica viva del camí cap a la II Suresnes del PSOE. 1996-2000, llibre escrit a partir de creuar entrevistes fetes a 88 persones que ell considera rellevants per al procés que vol explicar i enriquides amb el coneixement profund del PSOE format en el decurs d'una dilatada experiència com a periodista polític.

El llibre comença amb un capítol que recorre els pocs mesos de tres anys que van des dels dubtes de Felipe González de la segona meitat dels noranta fins la seva dimissió el 1997, recull l'accés d'Almúnia a la Secretaria General, la victòria contra pronòstic de Borrell a les primàries, la seva renúncia posterior i finalment, havent perdut les generals, la dimissió d'Almúnia.

En el següent capítol, titulat *Y ahora ¿qué hacemos?*, López Alba descriu un PSOE en situació de crisi oberta, que comet errors en la designació de portaveus parlamentaris, que viu dures dissensions internes (València i Astúries), al qual el PP «li nomena» Múgica Defensor del Poble i que no troba com superar una profunda crisi de lideratge.

I sense solució de continuïtat, el tercer capítol, *El nacimiento de la Nueva Via*, comença amb un oportú *¿Qué podemos hacer?* que l'autor posa en boca del grup de parlamentaris que més tard impulsaran Rodríguez Zapatero a la Secretaria General del PSOE.

A partir d'aquí, López Alba va desgranant, en 300 pàgines, un procés del relleu. El llibre té una estructura de novel·la clàssica, d'aquelles de «planteamiento, nudo y desenlace». Les primeres 151 pàgines presenten el plantejament: una descripció dels antecedents i l'entorn del protagonista principal. El nus es correspon amb les següents 165 pàgines que es dediquen a fer entrar en escena la resta de contendents, els seus programes, el procés d'elecció de delegats i delegades al 35è Congrés. I en les 110 pàgines darreres es presenta el «desenlace»: una afinada i pormenoritzada descripció del desenvolupament del 35è Congrés i un breu epíleg amb els primers dies de Rodríguez Zapatero com a Secretari General.

El llibre es complementa amb un apèndix amb informació diversa (discursos de Zapatero, una cronologia dels congressos del PSOE i dels secretaris generals que en sortiren de cadascun i la llista i composició dels òrgans de direcció elegits en el 35è congrés), 34 pàgines de notes, una petita bibliografia i un índex onomàstic.

Aquest és un llibre amb un valor central: una quantitat ingent d'informació. L'autor demostra que coneix força bé des dels contextos i les situacions a cadascuna de les federacions i del PSC, fins al desenvolupament de determinades reunions a les que només assisteixen dues persones (no em puc estar de destacar la descripció d'una trobada entre Zapatero, que encara no s'ha decidit a encapçalar Nueva Via, i González, en el jardí on aquest darrer té els seus bonsais. L'un, consultant el mestre i

l'altre, examinant l'aspirant a succeir-lo. López Alba explica els continguts de la conversa i, a més, en quina mena d'arbre treballava González: una sabina!).

L'organització d'aquest enorme volum d'informació és l'element més eficient d'aquest llibre. López Alba es pot vanter, amb raó, de ser una persona amb un coneixement profund del PSOE, de la seva direcció, dels seus membres, com actuen i com prenen les decisions.

Malgrat això, cal dir que quan s'acaba la lectura de les més de 400 pàgines curulles de dades i descripcions de fets i actes, i escrites amb un to absolutament amè (fins i tot amb tocs de «thriller»), hom es troba amb una sensació estranya. Com diuen els castellans, «sabe a poco». A mesura que s'avança en la lectura, es pot anar comprovant com tots els camins duen a un punt que es presenta gairebé com inevitable (l'elecció de Rodríguez Zapatero). Sembla que López Alba té la necessitat d'assegurar que tot l'aparell que construeix funcioni perfectament i que a mesura que s'acosta el final s'esvaeixin incògnites de manera excessivament natural.

Calia doncs un estil tan literari per arribar a un final sabut i conegut? Un servidor, que no coneixia l'autor i que ha quedat fascinat pel volum d'informació que remena, hauria agraït un llibre que s'atrevis a especular més en les raons dels moviments que es vertebren e l'entorn del procés del 35è Congrés del PSOE o sobre el comportament de determinades direccions territorials en el procés. Al final, la informació de la qual es disposa no s'empra per aportar interpretacions relatives al procés i a les actituds dels seus protagonistes.

López Alba ens ofereix un esplèndid relat dels fets. Part d'aquesta història l'expliquen Almúnia i Yáñez en els textos que han dedicat a les seves memòries. I caldrà esperar que altres protagonistes dels fets es decideixin a escriure les seves memòries i, al final, que algú es vulgui mirar críticament aquest interessant moment de la història recent del socialisme espanyol. Vulguin els déus que qui ho faci disposi de la capacitat de recollir dades i un estil d'escriptura tan amè com la de López Alba.